

Mégis, kinek a gyermeke?

A BÉRANYASÁG DILEMMÁJA

A modul szerzői: Págyor Henriett
Benedek Fülöp

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

11. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Csoportalakítás					
A	A diákok felsorakoznak egy vonalba aszerint, hogy ki mit gondol a következő kérdésről: „Válalnál-e egyedül gyereket?” A tanár meghajlítja a vonalat, kialakítja a csoportokat. 10 perc	Csoportalakítás Véleménynyilvánítás	Kooperatív tanulás – hajlított véleményvonal		
B	A tanár megkéri a gyerekeket, hogy álljanak sorba aszerint, hogy melyik hónapban, melyik napon születtek, így születési egyenest alkotnak. A tanár négyfős csoportokat alakít az egymás mellé kerülő diákokból. 5 perc	Csoportalakítás	Kooperatív tanulás		
I/b Gyermekvállalás					
A	A csoportok összeírják, mikor, milyen feltételek mellett hány gyereket vállalnának, majd ezt ismertetik a többiekkel. 10 perc	Kreativitás Megegyezés	Kooperatív tanulás – szóforgó	Íróeszköz, lap	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok megbeszélik, hogy mik lehetnek a gyermekvállalás nehézségei. Munkájukat ismer- tetik a többiekkel. 10 perc	Kreativitás Együttműködés	Kooperatív tanulás – kerekasztal, csoportforgó	Íróeszköz, lap	
I/c Nehézségek					
A	A csoportok összegyűjtik, hogy mit lehet tenni, ha egy párnak nem lehet gyereke. A csoportok ötle- teiből osztálylista készül. 5 perc	Kreativitás Együttműködés	Kooperatív tanulás – kerekasztal, csoportforgó	Íróeszköz, lap	
B	A csoportok rövid felkészülés után megjelenítik, hogy milyen szerintük egy ideális család. (Ez le- het állókép, némajáték, szöveges rövid jelenet.) 10 perc	Kreativitás Együttműködés	Csoportmunka – dramatizálás		
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a A dilemma					
A	Minden diák elolvassa a dilemma-szituációról szóló szöveget, majd megosztja csoporttársaival véleményét: kinek ítélné a gyereket? 15 perc	Szövegértés Véleménynyilvánítás	Önálló munka – olvasás Kooperatív tanulás – konszenzus	D1 (Történet)	
B	Minden diák elolvassa a szöveget, majd megbe- szélik a csoportok, hogy mi okozhatja a konfli- kust, a dilemmát. 15 perc	Szövegértés Véleménynyilvánítás	Önálló munka – olvasás Kooperatív tanulás – konszenzus	D1 (Történet)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Egyéni vélemény					
A	A tanár megkéri a diákokat, hogy álljanak a terem egy-egy részébe azok, akik Évának, és azok, akik Lúciának adnak igazat. Megkéri a diákokat, hogy válasszanak 1–3 bírót. 5 perc	Véleménynyilvánítás	Önálló munka – feladatmegoldás, döntéshozatal		
B	A tanár megkéri a diákokat, hogy álljanak a terem egy-egy részébe azok, akik Évának, és azok, akik Lúciának adnak igazat. 5 perc	Véleménynyilvánítás			
II/c Érvek					
A	A tanár megkéri az egy oldalon álló diákokat, hogy a hatékony munka érdekében alkossanak kisebb csoportokat, és az így kialakult kiscsoportok írjanak érveket, indokokat, amellyel segítenek dönteni a bírónak. 20 perc	Logika Érvelés Kommunikáció	Csoportmunka – érvek, indokok gyűjtése	D1 (Történet) Íróeszköz, lap	
B	A tanár megkéri az egy oldalon álló diákokat, hogy a hatékony munka érdekében alkossanak kisebb csoportokat, és az így kialakult kiscsoportok írjanak érveket, indokokat döntésük mellett. 20 perc	Logika Érvelés Kommunikáció	Csoportmunka – érvek, indokok gyűjtése	D1 (Történet) Íróeszköz, lap	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Egyeztetés					
A	A kiscsoportok összeülnek, összehasonlítják munkájukat, és fontossági sorrendet állítanak fel az érvek, indoklások között. Ezután megválasztják szószólójukat. 10 perc	Együttműködés Rendszerezés	Csoportmunka – megbeszélés	Kiscsoportok munkái	
B	A kiscsoportok összeülnek, összehasonlítják munkájukat, és fontossági sorrendet állítanak fel az érvek, indoklások között. Ezután megválasztják szószólójukat, szószólóikat. 1-1 tanuló 1-2 érvet mondhat. 10 perc	Együttműködés Rendszerezés	Csoportmunka – megbeszélés	Kiscsoportok munkái	
II/e Vita					
A	A tanár elmondja a vita menetét: a bíró összefoglalja az esetet, majd meghatározza, melyik csoport képviselője beszéljen először. Leszögezi, hogy a vita eleje indoklással kezdődik. A szószóló megindokolja, miért e mellé a szereplő mellé álltak, majd ismerteti az első érvet. Ezután a másik fél következik hasonló módon. A bíró bármikor közbeszólhat, kérdezhet. Továbbá a tanár kioszt a csoportoknak 3-5 beszélő korongot, melynek segítségével a háttércsoportból is segíthet bárki a szószólónak (egy korong = egy hozzászólás vagy egy indok). 40 perc	Kommunikáció Rendszerezés Együttműködés	Csoportmunka – vita	Beszélő korongok (bármilyen lehet, pl.: magyar kártya lapjai)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A tanár kijelöli a megszólalók sorrendjét, majd összefoglalja az esetet. Elmondja a csoportoknak, hogy mindkét félnek összesen 5–8 felszólalási lehetősége van. Ezután felkéri az egyik csoport szószólóját, tegye közzé érveiket.</p> <p>A hozzászólások alatt jelentkező módszerrel bárki kérdezhet, reagálhat, de ez a felszólalások számát csökkenti. (Az átláthatóság kedvéért adjunk annyi kártyát a csoportoknak, amennyi felszólalási lehetőséggel rendelkeznek, s a felszólalásoknál kérjünk vissza egyet-egyet.)</p> <p style="text-align: right;">40 perc</p>	<p>Kommunikáció Rendszerezés Együttműködés</p>	Csoportmunka – vita	Kártyák (bármilyen lehet)	
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Döntés					
A	<p>Az utolsó érv és korong után a bíróság meghozza döntését, ezt indokolja is.</p> <p>Ezután minden diáknak lehetősége van arra, hogy megváltoztassa véleményét; ezt helyváltoztatással kell jelezniük.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	Véleménynyilvánítás	<p>Csoportmunka – döntés</p> <p>Önálló munka – döntés</p>		
B	<p>Az utolsó hozzászólás után a tanár összefoglalja a hallottakat, majd minden diáknak lehetősége van arra, hogy megváltoztassa véleményét; ezt helyváltoztatással kell jelezniük.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	Véleménynyilvánítás	Önálló munka – döntés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Modul véleményezése					
A	A diákok beszélgetőkörben elmondják véleményüket a témáról, a feldolgozásról, a vitáról. 10 perc	Kommunikáció Reflexió – önreflexió	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		